

สรุปบทเรียนการพัฒนาความรู้

ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ (Understanding and using digital technology)

ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย) นายวินิต วาริอุตมทรัพย์ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน สังกัด สถานีพัฒนา
ที่ดินนครราชสีมา สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3

สรุปบทเรียน

องค์ประกอบสำคัญ

1. ทักษะการใช้งาน (Digital Skills)

- ใช้คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน แอปพลิเคชัน และอินเทอร์เน็ตได้คล่อง
- ใช้ซอฟต์แวร์สำนักงาน เช่น Word, Excel, PowerPoint หรือ Google Workspace
- ใช้เครื่องมือออนไลน์เพื่อการเรียนรู้และทำงานร่วมกัน

2. การรู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy)

- เข้าใจและแยกแยะข้อมูลที่น่าเชื่อถือกับข่าวปลอม
- เคารพลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา
- เข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนในโลกดิจิทัล

3. การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน (Digital Communication & Collaboration)

- ใช้ช่องทางดิจิทัล (อีเมล, โซเชียลมีเดีย, แพลตฟอร์มออนไลน์) ในการสื่อสารอย่างเหมาะสม
- ใช้เครื่องมือประชุมออนไลน์ (Zoom, MS Teams, Google Meet) อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา (Problem Solving)

- ใช้เทคโนโลยีช่วยค้นหาข้อมูล วิเคราะห์ และหาคำตอบ
- ประยุกต์เครื่องมือดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

5. ความปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Awareness)

- รู้จักการตั้งรหัสผ่านที่ปลอดภัย การป้องกันไวรัส และภัยคุกคามออนไลน์
- ใช้เทคโนโลยีโดยไม่ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

ประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

- เพิ่ม **ประสิทธิภาพและความรวดเร็ว** ในการทำงาน
- ลดความผิดพลาด และช่วย **ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย**
- สนับสนุน **การเรียนรู้ตลอดชีวิต**
- ช่วยให้การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน **ยืดหยุ่นและทันสมัย**
- เสริมสร้าง **ความมั่นคงปลอดภัย** ในการใช้เทคโนโลยี

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันและทุกภาคส่วนของสังคม ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างถูกต้อง ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ หรือที่เรียกว่า Technology Literacy เป็นทักษะจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ความรู้และทักษะนี้ช่วยให้บุคคลสามารถเข้าถึงข้อมูล วิเคราะห์ ใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างรับผิดชอบ รวมถึงสื่อสารและแก้ปัญหาในบริบทดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

ความหมายของ Technology Literacy

ตามคำศัพท์จาก OctoProctor.com (2025) Technology Literacy หรือที่บางครั้งเรียกว่าดิจิทัลลิเทอเรซี (digital literacy) หมายถึงความสามารถในการใช้เครื่องมือและทรัพยากรเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและรับผิดชอบ ซึ่งรวมถึงการเข้าถึง ประเมิน สร้าง และสื่อสารข้อมูลในโลกดิจิทัล โดยเน้นความรู้ ความคิดวิเคราะห์ และจริยธรรมในการใช้งาน ทั้งในด้านการสื่อสาร การค้นคว้าข้อมูล ความปลอดภัยไซเบอร์ และการใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน (OctoProctor, 2025)

เว็บไซต์ [Simplilearn.com](https://www.simplilearn.com) (2025) ยังระบุว่า Technology Literacy เป็นความสามารถในการใช้งาน เข้าใจ และบริหารจัดการเทคโนโลยีอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิผล ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การใช้คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์มือถือ อินเทอร์เน็ต ไปจนถึงการวิเคราะห์ข้อมูลและเข้าใจผลกระทบของเทคโนโลยีต่อชีวิตส่วนตัวและสังคม (Simplilearn, 2025)

ความสำคัญของทักษะ Technology Literacy

โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและพึ่งพาเทคโนโลยีมากขึ้น ทำให้ทุกคนต้องมีความสามารถในการใช้อุปกรณ์ดิจิทัล ทั้งสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ รวมถึงเครื่องมือสื่อสารออนไลน์อย่างเหมาะสม เพราะเทคโนโลยีไม่เพียงอำนวยความสะดวก แต่ยังเปิดโอกาสในการเรียนรู้ การทำงาน และการเชื่อมต่อกับผู้คนทั่วโลก นอกจากนี้ การมีความเข้าใจด้านความปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity) ช่วยลดความเสี่ยงจากการโจมตีทางไซเบอร์ การรั่วไหลของข้อมูลส่วนตัว หรือการถูกหลอกลวงในโลกออนไลน์

การศึกษาจาก Top Hat (2024) พบว่า ผู้ที่มีทักษะ Technology Literacy สามารถใช้เทคโนโลยีหลากหลายรูปแบบเพื่อแก้ไขปัญหา ประสานงาน และสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งมีความสามารถในการปรับตัวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้อย่างรวดเร็ว (Top Hat, 2024) อีกทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีเช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และระบบคลาวด์ ยังทำให้ความรู้ด้าน Technology Literacy มีความสำคัญมากขึ้นในทุกสาขาอาชีพ

องค์ประกอบสำคัญของ Technology Literacy

ความเข้าใจพื้นฐานทางเทคนิค (Technical Knowledge)

รู้จักอุปกรณ์และโปรแกรมพื้นฐาน เช่น การใช้งานระบบปฏิบัติการ แอปพลิเคชัน และอินเทอร์เน็ต

การประเมินและคัดกรองข้อมูล (Information Evaluation)

สามารถประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล รู้จักแยกข้อมูลเท็จและข่าวปลอม

การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน (Digital Communication and Collaboration)

ใช้เครื่องมือดิจิทัลในการติดต่อสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความปลอดภัยและจริยธรรม (Cybersecurity and Digital Ethics)

ปกป้องข้อมูลส่วนตัว รู้จักความเสี่ยงออนไลน์ และใช้งานเทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม

การปรับตัวและเรียนรู้ตลอดชีวิต (Adaptability and Lifelong Learning)

พร้อมเรียนรู้และปรับตัวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง (OctoProctor, 2025; Top Hat, 2024)

ผลกระทบและประโยชน์ของการมี Technology Literacy

การมีทักษะนี้ช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลและบริการที่สำคัญ เช่น การศึกษาออนไลน์ การทำงานจากระยะไกล หรือการใช้บริการสาธารณะดิจิทัล อีกทั้งยังช่วยลดช่องว่างทางดิจิทัล (Digital Divide) ที่เกิดจากความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยี ส่งผลให้สังคมมีความเป็นธรรมและครอบคลุมมากขึ้น

ผู้ที่มีความสามารถด้าน Technology Literacy ยังมีแนวโน้มทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขึ้นตรงต่อยุคดิจิทัล โดยองค์กรหลายแห่งให้ความสำคัญกับบุคลากรที่ทักษะด้านนี้แข็งแรง และคาดว่าจะมีการเติบโตของงานที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีมากถึง 44% ในอนาคต (Simplilearn, 2025)

สรุป

Technology Literacy ไม่ใช่เพียงการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลอย่างชำนาญเท่านั้น แต่หมายรวมถึงความสามารถในการวิเคราะห์ประเมินข้อมูล ใช้งานเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และสามารถปรับตัวในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การส่งเสริมทักษะนี้ในทุกช่วงวัย ถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลและสังคมพร้อมรับมือกับความท้าทายในศตวรรษนี้ได้อย่างมั่นคง

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

วินิต วาริอุดมทรัพย์

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ
(Understanding and Using Digital Technology)

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 2:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2569

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

5e1ae599